

Nødret og nødværge

Departementet skal understrege at enhver i henhold til Kriminallovens nødret- og nødværgebestemmelser, kan forsvare sig i forbindelse med møde med en isbjørn f.eks. ved et fåreholdersted, en bygd/by eller sommerboplads m.v.

APNN må betone igen, at der ikke er tale om at der først skal ansøges om dispensation til aflivning når det gælder nødret eller nødværge.

Det er vigtigt at skelne mellem nødret eller nødværge aflivninger og ulovlige fangster. Hvis en isbjørn nedlægges ulovligt vil alle dele fra denne blive konfiskeret fra politiets side og blive holdt tilbage (i samarbejde med APNN), indtil der falder afgørelse i sagen.

Dec. 2020
Sagsnr. 2020-10

Postboks 269
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 55
E-mail: apnn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Engang imellem forekommer situationer hvor observationer af isbjørne der nærmer sig beboede områder, anmeldes til APNN. Når først en eller flere isbjørne er blevet observeret inde i en by eller bygd, fåreholdersted, el.lign. er det en politisag, fordi der kan blive tale om anvendelse af våben inden for beboede områder, hvilket normalt er forbudt. Som nævnt tidligere kontakter politiet APNN i sådanne situationer og der samarbejdes fra sag til sag.

Isbjørne kan udgøre en potentiel fare for mennesker, husdyr, effekter, ejendomme m.v. Man skal ikke optræde på en måde som kan fremprovokere et angreb.

Eventyrlyst og ønske om at tage billeder af isbjørnen retfærdiggør ikke en handling, der kan sætte dig, andre eller isbjørne i fare!

Fodring af isbjørne

Fodring af isbjørne eller placering af lokkemad frarådes, fordi isbjørne dermed forbinder lugten af mennesker med mad. Dette kan føre til at isbjørnene gentagne gange opsøger beboede områder.

Isbjørne udenfor bebyggede områder

Den bedste måde at undgå et angreb på, er at holde god afstand. Ved observering af en isbjørn, bør man forlade området, såfremt man ikke er på decideret kvoteret isbjørnejagt. Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug (APNN), herunder områdets jagt- og fiskeribetjent skal orienteres om isbjørneobservationer. Kontaktoplysninger findes på sidste side.

Hvad skal man gøre hvis man observerer en isbjørn?

- Hold afstand til isbjørnen. Søg væk fra området
- Giv besked til APNN med flest mulige detaljer om isbjørnen (34 53 04 / 55 33 42 / 48 25 20)

APNN henviser til skema til udfyldelse, når der er sket interaktion med en eller flere isbjørne i beboede områder eller i nærheden af sådanne. Det er vigtigt at sætte sig ind i instrukserne. Skemaet kan hentes ved henvendelse til kommunekontoret eller under www.naalakkersuisut.gl

Færdsel i områder med isbjørne

Isbjørn kan forekomme overalt i Grønland, men i områderne fra Upernavik og nordover samt Østgrønland er risikoen særligt stor. I Sydgrønland kan isbjørne observeres især i forårs- og sommerperioden.

I områder hvor der jævnligt observeres isbjørne, bør man medbringe udstyr til anvendelse af afskrækkelse af isbjørnen og lære sig hvordan en isbjørn kan skræmmes væk.

- Råb højt, lav larm og vift med armene for at fremstå større. Det er ofte nok til at jage en isbjørn på flugt.

I områder med risiko for at støde på isbjørn, bør man altid have en riffel med til at lave skræmmeskud. Minimum kal. 30-06, med tanke på det **alleryderste nødstilfælde** hvor man er nødsaget til at skyde isbjørnen. Blødnæset ammunition (soft point), vil være mest effektivt.

Ved overnatning i telt i risikoområder, bør man altid have en isbjørnevagt, som holder udkig. Teltlejren bør opstilles således at, sovetelte og maddepot er placeret mindst 50 meter fra hinanden. Affaldsdepot skal ligeledes placeres fjernt fra sovetelte og maddepotet.

Ved placering af lejren bør man undgå områder:

- hvor der er en aktiv isbræ
- med skrueis (på havisen)
- med kløfter langs kysten
- hvor der kan være et isbjørnehi i nærheden
- hvor der er spor efter isbjørne; fodspor, frisk afføring og ådsler m.m.
- hvor hørrelse kan hæmmes; f.eks. fra en elv.

Isbjørne ved byer og bygder

En isbjørn der nærmer sig et beboet område, skal forsøges skræmt væk ved brug af riffelskud, signalpistol eller lignende. Joller, snescooter eller ATV kan anvendes til at jage isbjørnen på flugt. Dette skal foregå i et stille og rolig tempo (kun nogle få km/h). Isbjørne bliver hurtigt overophedet.

Da anvendelse af skydevåben indenfor by- og bygdezone ikke er tilladt, skal der rettes henvendelse til politiet eller kommunefoged, når en eller flere isbjørne nærmer sig by- eller bygdezone. APNN skal også kontaktes.

Når en eller flere isbjørne befinder sig udenfor by- eller bygdezone og skræmmes bort, er det APNN og stedets jagt- og fiskeribetjent der skal kontaktes.

Under alle omstændigheder, skal man rette sig efter de beskeder som gives af APNN, Politi, den lokale jagt- og fiskeribetjent og kommunefoged.

"Problembjørne" indenfor beboede områder

"Problembjørne" skal forstås som individer der gentagne gange, til trods for tidligere bortjagning, vender tilbage til beboede områder.

Tilladelse til aflivning af problemisbjørne

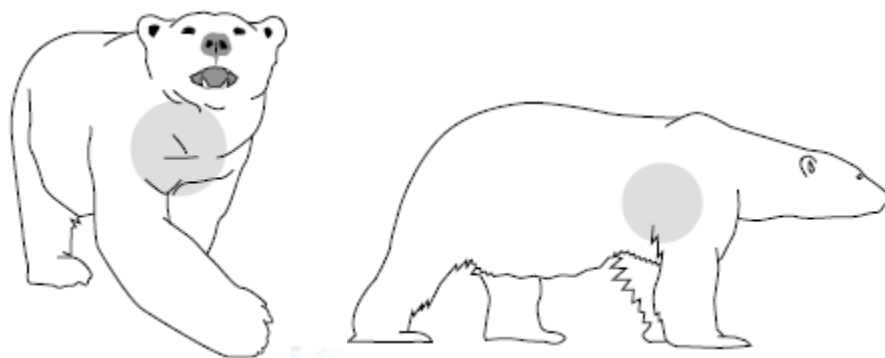
En aflivning af en problembjørn, kan **kun** finde sted efter givet tilladelse fra APNN, når det drejer sig om problemisbjørne uden for beboede områder, eller tilladelse fra Politiet, når det gælder problemisbjørne i beboede områder. Aflivning af problemisbjørne er absolut sidste udvej, og APNN vurderer fra sag til sag om det er nødvendigt i samråd med relevante samarbejdspartnere.

Ansøgning om aflivning af problemisbjørne rettes til APNN, og kræver dokumentation og detaljer.

Eksempelvis:

- Fotografi af skader,
- førstehåndsberetninger fra øjenvidner
- Fotografi af den eller de isbjørne, som der ønskes aflivet.

I udgangspunkt, skal politi, kommunefoged eller jagt- og fiskeribetjent stå for aflivningen, eller den af APNN eller Politiet udpegede person.

Anbefalet sigtepunkt på isbjørn (kilde: www.sysselmannen.no)

Hvad skal man gøre hvis man har været nødsaget til at nedlægge en problemisbjørn?

- Giv hurtigst muligt besked til APNN (tlf. 34 53 04 / 55 33 42 / 48 25 20)
- Bemærk, at der er instruks om **overdragelse** af den nedlagte problemisbjørn. APNN er ansvarlig for den videre sagsbehandling.

Særligt om isbjørneunger og unge isbjørne

Unger og hunner med unger er totalfredede, jf. gældende bekendtgørelse.

Isbjørneunger fødes i hiet om vinteren, og man regner med at det sker omkring 1. januar. Når en unge er ca. 2 år gammel, er den ved at skulle afvænnenes fra moderen. Den vil da, uanset køn være på ca. samme størrelse som moderen.

Med andre ord: Er ungen IKKE lige så stor som moderen er den ca. 1 år gammel, og vil IKKE kunne klare sig selv.

Hvis den er ca. 1 meter lang fra hale til næse, vil den være ca. 1 år og med alt sandsynlighed afhængigt af sin mor. Hvis den, stående på fire ben er ca. 1 meter høj, er den ca. 1,5 -2 m lang og kan allerede være 2 år gammel og måske i stand til at klare sig selv.

Det er mere sandsynligt at en ung isbjørn kommer i kontakt med mennesker. De er uerfarne jægere, og oftere desperate af sult. Til gengæld er unge isbjørne som regel nemmere at jage på flugt.

Der er ikke tydelig forskel i størrelse mellem han- og hun-isbjørne i deres allerførste leveår. Målt i marts-april er længde målt i lige linje fra snude til halerod for 1-årige isbjørne i Grønland ca. 147 cm, mens 2-årige er ca. 172 cm. De 2-årige er næsten samme længde som deres mor.

(Kilde: Grønlands Naturinstitut)

For nærmere information kontakt Amalie Jessen, afdelingschef, Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug, tlf.: 34 53 04 / 55 33 42, e-mail: amalie@nanoq.gl
Kontaktnummer til Fangstafdelings Vagttelefon: 48 25 20.

